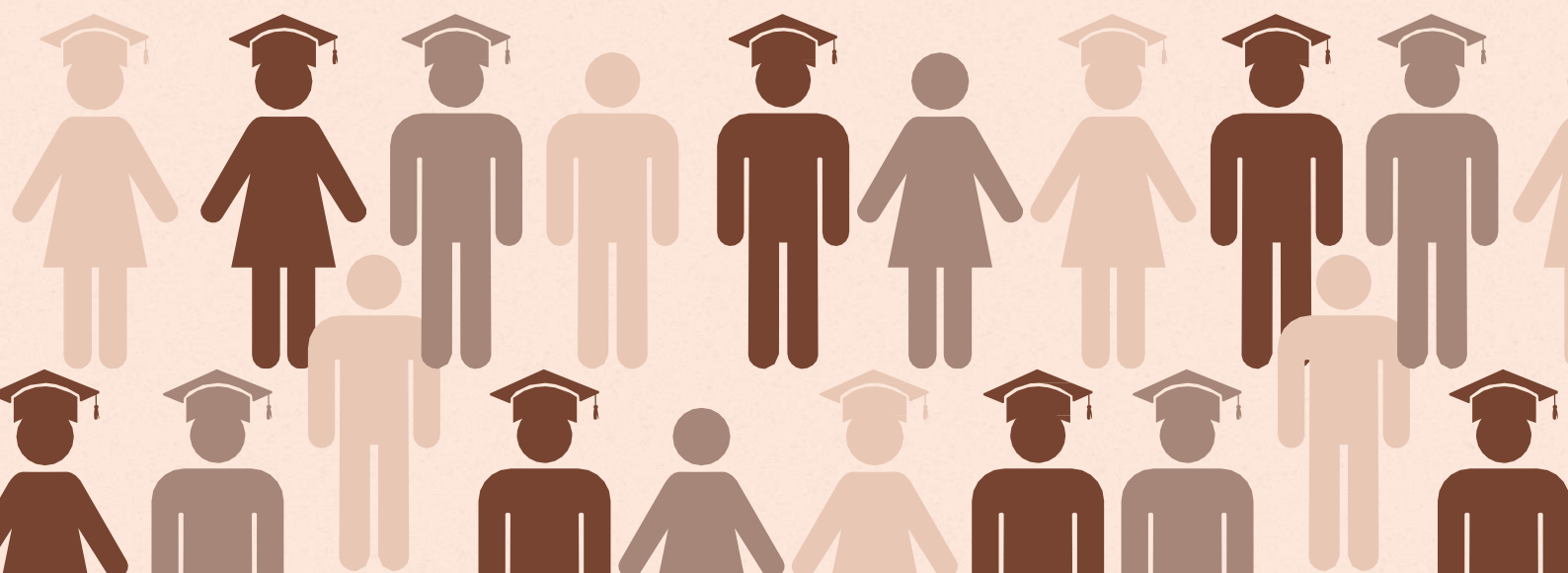

Съфинансирано от
Европейския съюз

Бъдете на верния път:
Вашето ръководство за
успех с професионалното
обучение

Защо трябва да се интересувате?

Какво е ПОО и какво е важно за бъдещето ви?

Професионалното образование и обучение (ПОО) ви дава директен достъп до умения, знания и практически опит за успешна кариера. С ПОО вие имате шанса да учите чрез практика, подготвяйки ви за търсени работни места в индустрии като технологии, здравеопазване, инженерство и бизнес.

Тъй като обучението по ПОО е съобразено с всяка кариера, вие ще научите точно това, от което се нуждаете, за да излезете напълно подготвени и готови за пазара на труда. Независимо дали искате да започнете свой собствен бизнес, да работите с топ работодатели или да продължите обучението си по-късно, ПОО отваря врати към бъдеще, пълно с възможности.

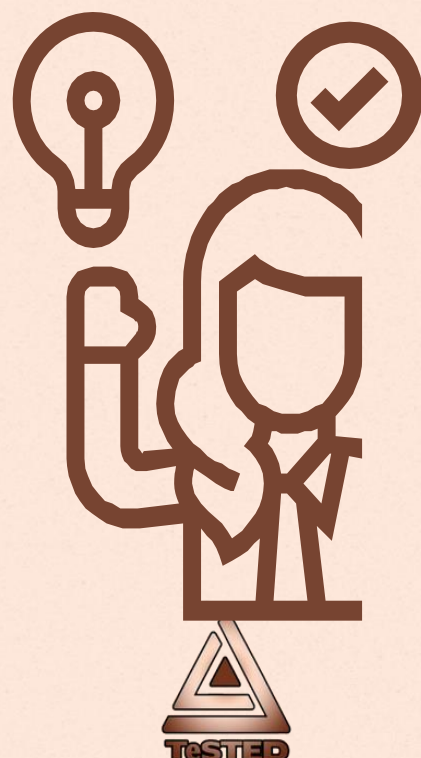
Какво е VET и какво е важно за бъдещето ви?

Ако се чувствате немотивирани, трудно разбирате часовете си или се вписвате, отпадането може да изглежда като добро решение. Но какво ще пропуснете?

Ето каква е реалността:

 По-високи заплати: На повечето работни места хората с квалификация за ПОО печелят повече от тези, които не са завършили обучението си

 Повече възможности за работа: наличието на квалификация увеличава шансовете ви за работа и разширява възможностите ви

Co-funded by
the European Union

Защо трябва да се интересувате?

 По-лесно кариерно израстване: Наличието на диплома прави пътуването до израстването на вашата кариера много по-плавно

Завършването на вашето обучение и притежаването на професионална квалификация увеличава шансовете ви за намиране на стабилна работа с добра заплата. Стигате до финалната линия, но изглежда трудно, но наградите си заслужават и ще бъдете свободни да постигнете бъдещето, което желаете за себе си.

Така че, преди да вземете важно решение, помислете за възможностите пред вас!

Co-funded by
the European Union

Успешни истории

Случай 1

Ученикът на име И. Д. учи в 9 клас в Професионалната гимназия.

При наблюдение на поведението на учениците в училище учителите забелязали, че ученикът И.Д. се задоволява с ниски оценки и проявява липса на интерес към учебния процес през последните няколко месеца. Тези академични показатели предупреждават учителите за вероятността от отпадане от училище.

Оказва се, че момчето има проблеми в семейството, липса на подкрепа от родителите и конфликти в училище.

Споменатите социални и емоционални фактори също са били предпоставка за отпадането му от курса. Трудностите, които среща, го карат да бъде емоционален и да проявява безпокойство - липса на поведение и ангажираност.

И.Д. получава подходяща подкрепа от учители, педагози и други специалисти..

Случай 2

Ученикът на име И.З. посещава Средно спортно училище с професионална подготовка за Помощник-треньор от 8 клас. Подложен на натоварен режим, редуващ се с учене и тренировки, И.З. започва да негодува срещу треньора си по плуване и учителите в училището. По-конкретно той търси повод за недоволство в поведението на треньорката, като я описва като строга, постоянно крещи и взискателна.

За определяне на конкретни характеристики и фактори от поведението на И.З. е изготвена индивидуална оценка на ученика И.З. Анализира събитията в детайли, за да осигури подходящи насоки и подкрепа, работейки с него, родители, училищни специалисти и образователни институции.

Оказва се, че момчето има проблеми в семейството. Живее сам с майка си, която е заета с работа и подкрепя всяко негово движение.

Разбиране на ПОО в нашата страна

Как работи ПОО в България?

Професионално образование и обучение в рамките на гимназиалния етап се осъществява в професионални гимназии и общообразователни училища с обучение за получаване на професионална квалификация.

Учениците се записват в съответните училища за професионално образование и обучение след завършено основно образование (IX – XII клас) и/или след завършен VII клас (VIII – XII клас). Професионалните гимназии предоставят професионално обучение, водещо до получаване на различни степени на професионална квалификация в зависимост от продължителността на съответния курс на обучение.

Има и училища, в които обучението води до завършване на средно образование и/или получаване на професионална квалификация за ученици със специални образователни потребности.

Какви са ползите?

- Чиракуване
- Практическо обучение
- Връзки с работа
- Други

Co-funded by
the European Union

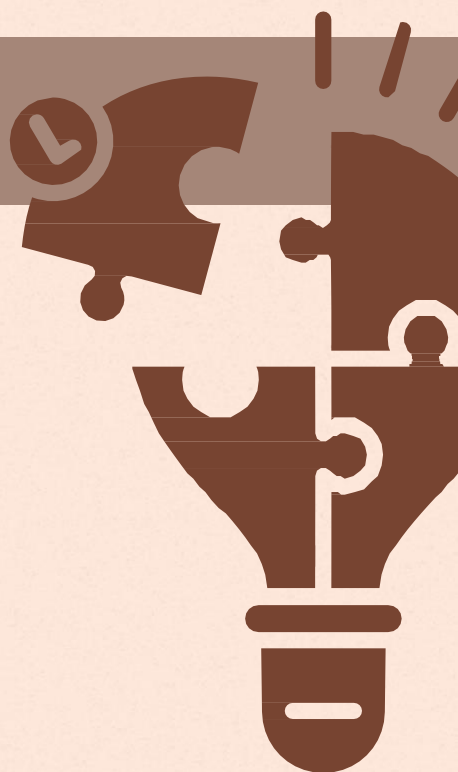

Разбиране на ПОО в нашата страна

Как да се преодолеят предизвикателствата

Крчка напред за повишаване качеството на подготовка на кадрите е утвърждаването на дуалната система на обучение. Това дава възможност на обучаемите лица да придобият реален трудов опит и да придобият умения, които да гарантират реализацията им на пазара на труда. Друго негово предимство е, че освен натрупването на реален практически опит по време на обучението, младежите могат да получават доход, което ги задържа в образователната система и ги предпазва от ранно напускане поради нужда от доходи. Вероятността тези ученици да останат да работят за същото предприятие е голяма, тъй като те са изградили трудови навици, а работодателят ги познава и е инвестирал ресурс в тяхното обучение.

Co-funded by
the European Union

Защо отпадат учениците?

Трудности в училищната работа ?

- Потърсете помощ рано – ако забележите, че ви е трудно, свържете се с учители, приятели или съветник, за да не изостанете твърде много
- Използвайте онлайн ресурси – Има много платформи като YouTube, Coursera, SkillsLab, които обясняват трудни теми и могат да ви дадат по-добро разбиране
- Сформирайте учебна група – вашите приятели може да разберат теми, които вие не разбирате, и обратно. Учебните групи са лесен начин да направите ученето забавно и мотивиращо
- Раздробете – Разгледайте всяка тема една по една, вместо да се опитвате да я разберете наведнъж, което може да бъде непосилно
- Възползвайте се от училищната подкрепа – Много училища за професионално образование и обучение предлагат допълнително обучение, наставнически програми или дори подкрепа за психично здраве – не се страхувайте да ги използвате!

Финансови проблеми ?

- Проверете държавни субсидии и стипендии – Много държави предлагат финансова помощ за студенти от ПОО. Потърсете национални или регионални програми, които подкрепят образованието и обучението.
- Помолете вашето училище за подкрепа – училищата за ПОО често имат свои собствени стипендии, програми за подпомагане на обучението или връзки с възможности за финансиране – говорете с вашия съветник или служба за финансова помощ.
- Потърсете специфични за индустрията спонсорства – Компании в области като технологии, здравеопазване или инженерство понякога предлагат стипендии или чиракуване, които включват финансова подкрепа.

Co-funded by
the European Union

Защо отпадат учениците?

Чувствате се демотивирани ?

- Поставете ясни цели – Спомнете си какво ви е мотивирало да изберете това обучение и поставете управляеми етапи
- Фокусирайте се върху практическото обучение – ПОО е свързано изцяло с практически опит! Намерете радост в усвояването на умения от реалния свят, които пряко се свързват с бъдещата ви работа.
- Говорете с професионалисти – Говорете с някой в избраната от вас област, за да разберете как е стигнал до мястото, където е и какви съвети има
- Празнувайте малките победи – нищо не се научава наведнъж. Всяко ново научено умение или изпълнена задача е стъпало към постигане на крайната ви цел и удовлетворяваща кариера

Co-funded by
the European Union

Какво става ако отпаднете?

Реалността

- Отпадането от обучението и незабавното навлизане на пазара на труда може да изглежда като по-привлекателна опция в момента, но може да се съкратите в дългосрочен план!
- Тъй като пазарът на труда става все по-конкурентен, наличието на квалификация за ПОО ще ви даде тласък и достъп до повече възможности за работа. Много работодатели търсят официално квалифицирани служители, което може да затрудни, ако нямате диплома.
- Завършването на вашето обучение ще доведе до по-високи заплати, повече възможности за работа, по-високи шансове за работа и по-плавен преход от обучение към пазара на труда.

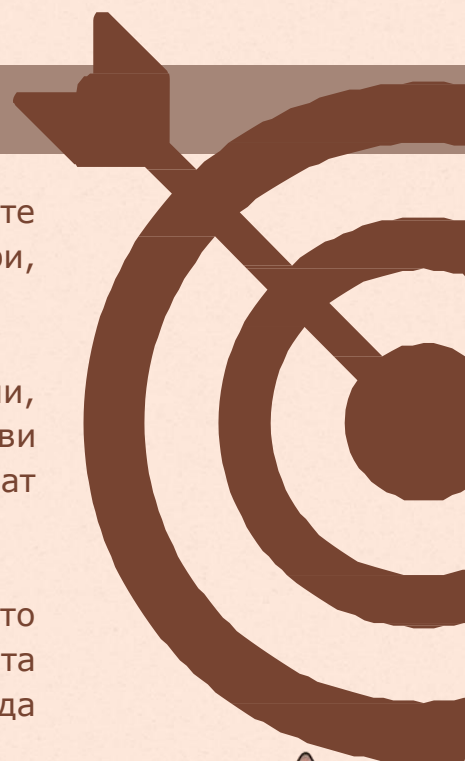

Можете ли да се върнете?

Завършването на вашето обучение и постигането на вашите квалификации е важно, но понякога има непредвидими фактори, които ви пречат,

Красотата на ПОО е, че е отворена за всички заинтересовани, без възрастови ограничения. Центровете за ПОО имат гъвкави програми, които дават възможност на учениците да изберат това, което е най-подходящо за тях.

Въпреки това, придържането към обучението и завършването възможно най-скоро ще ви даде най-добрия шанс в кариерата ви, така че направете всичко възможно да се съсредоточите и да завършите това, което сте започнали!

Co-funded by
the European Union

Какво става ако отпаднете?

Истории от отпаднали

- ♦ Родителите оставят децата сами да решат дали да продължат да учат след края на основното си образование. Много от родителите не приоритизират образованието, не осъзнават нуждата от това децата им да са образовани и не ги насърчават да продължат да учат. А напротив – предпочитат младите хора да си намерят работа и да помагат финансово на семейството или да останат вкъщи, за да гледат по-малките си братя и сестри. Финансовите трудности, които принуждават децата да започнат работа и да прекъснат училище също е основна причина за ранно отпадане, потвърждава изследването на младежите. Част от младежите, прекъснали образованието си, заявяват, че са отпаднали от образователната система заради затруднения с учебния материал.

Co-funded by
the European Union

Как да останете на верния път и да успеете в ПОО

Използвайте система за подпомагане

Основни елементи:

1. Оценка на проблема
2. Мерки за овладяване на проблема
3. Мерки в подкрепа на учениците с безпричинни отсъствия с участието на родителски общности.
4. Мерки в подкрепа на учениците с безпричинни отсъствия с участието на представители на местната власт и от гражданския сектор.
5. Осигуряване на позитивна образователна среда.
6. Повишаване качеството на образование. Качество на образованието на деца със СОП
7. Механизъм на противодействие на тормоза в училище и за действие в кризисни ситуации.
8. Развиване на индивидуално и групово наставничество за оказване на помощ, на деца, ученици и педагогически специалисти с цел преодоляване на трудности в образователен, социален и личен план.
9. Развитие на занимания по интереси.

Направете така, че ученето да работи за вас

Качество на училищния живот:

- удовлетвореност на учениците от училището (социален опит и благосъстояние)
- мотивация и нагласи към успеха - поведенческа, емоционална и когнитивна ангажираност
- чувство за принадлежност към училището
- взаимоотношения (атмосфера в класната стая, взаимодействие учител-ученик и ученик-ученик)
- възможност (възприятие за значимостта на работата в училище за личностна и професионална реализация)

Капацитет на учителите за ефективно интегриране и задържане на учениците в риск от отпадане.

Co-funded by
the European Union

Как да останете на верния път и да успеете в ПОО

Възползвайте се от чиракуването

Ползите от дуалното обучение в професионалните гимназии са очевидни - рязко е намалял броят на отпадащите ученици, а трудовата дисциплина се пренася и в училище - намаляват отсъствията и закъсненията на онези, които работят по трудов договор.

Дуалното обучение, при което учениците от включилите се професионални училища, едновременно учат и работят във фирми по специалността си, е довело до още един положителен ефект - тези професионални гимназии нямат проблем със запълването на местата в паралелките си след изпитите за прием в гимназиите.

Поставете цели за бъдещето си

Учениците не винаги се чувстват достатъчно подкрепени и разбрани. Философията на приобщаващото образование е насочена към откриване на специфичната нужда от подкрепа и прилагане на механизми тя да бъде предоставена. Каквито и механизми обаче за разпознаване на нуждата от подкрепа у всеки ученик да имаме, не можем да бъдем истински подкрепящи без естественото човешко свързване. „Отпадането“ действа отвътре-навън и за да можем да подкрепяме учениците, следва да видим какво в нас самите - преподаватели, учители, родители, специалисти е отпаднало, е пренебрегнато или е потиснато, докато общуваме с ученика.

Co-funded by
the European Union

